

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ
LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTĒ

**STUDIJU VIRZIENS “LAUKSAIMNIECĪBA, MEŽSAIMNIECĪBA,
ZIVSAIMNIECĪBA, VETERINĀRMEDICĪNA UN PĀRTIKAS HIGIĒNA”**

**OTRĀ LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ STUDIJU PROGRAMMA
“VETERINĀRMEDICĪNA”**

(IZGLĪTĪBAS KLASIFIKĀCIJAS KODS 42640)

Informācijas par ekspertu

Vārds	<i>Zbigņevs</i>	Uzvārds	<i>Marcinkevičs</i>
Darbavieta	<i>Latvijas Universitāte</i>	Amats	<i>Asociētais profesors</i>
Grāds/profesionālā kvalifikācija		<i>Dr.biol.</i>	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Novērtēšanas vizītes datums: 25.03.2020.

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Latvijas Lauksaimniecības universitātes (turpmāk – LLU) iesniegums ar lūgumu apstiprināt izmaiņas studiju virzienā “Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība, veterinārmedicīna un pārtikas higiēna” un veikt izmaiņas akreditācijas lapā (turpmāk – iesniegums).
- LLU Senāta lēmums ar pielikumiem: 1) izmaiņu pamatojums, 2) tabulas veidā strukturēta informācija par programmu un par plānotajām izmaiņām, 3) studiju plāns latviešu valodā un 4) programmas “Veterinārmedicīna” akadēmiskā personāla saraksts ar tajā norādīto docētāju angļu valodas zināšanu līmeni un docētāju parakstiem.
- LLU Veterinārmedicīnas fakultātes (turpmāk – VMF) Domes lēmuma, LLU reģistrācijas apliecības, LLU studiju virziena “Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība, veterinārmedicīna un pārtikas higiēna” akreditācijas lapas kopija.
- Studiju kursu apraksti angļu valodā (iekļauta anotācija, studiju rezultāti un to vērtēšana un literatūra).
- LLU attīstības stratēģija – <https://www.llu.lv/lv/strategija>.
- Augstskolu likums – <https://likumi.lv/doc.php?id=37967>.
- Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi.”
- Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi.”

- Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta noteikumi Nr.512 «Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu».
- Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”.

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

LLU studiju virziens “Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība, veterinārmedicīna un pārtikas higiēna” (turpmāk – studiju virziens) akreditēts 2013. gada 17.maijā (Studiju akreditācijas komisijas lēmums Nr.6) līdz 2019. gada 16. maijam. Saskaņā ar Augstskolu likuma pārejas noteikumu 48. punktu, studiju virziena akreditācijas termiņš pagarināts līdz 2021. gada 31. decembrim. Studiju virzienā tiek realizēta otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Veterinārmedicīna” ar izglītības programmas kodu 42640 (licence Nr. 04056-50) un īstenošanas valodu – latviešu.

LLU lūdz apstiprināt izmaiņas studiju virzienam atbilstošajā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Veterinārmedicīna” (turpmāk – studiju programma) papildinot programmas īstenošanas valodas ar angļu valodu un nomainot studiju programmas klasifikācijas kodu no 42640 uz 49640.

Izglītības klasifikācijas koda izmaiņas pamatotas ar to, ka programmas akreditācijas laikā 2013. gadā atbilstoši spēkā esošajiem Ministru kabineta 2008. gada 2. decembra noteikumiem Nr. 990 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (turpmāk – MK noteikumi Nr.990), kas ir zaudējuši spēku, otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmai “Veterinārmedicīna” kods bija 42640. Pēc aktuāliem, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, studiju programmai, neveicot izmaiņas programmas parametros, atbilst izglītības klasifikācijas kods 49640.

Programmas īstenošanas valodas izmaiņas pamatotas ar iespēju nodrošināt atbilstību augstākās izglītības un darba tirgus tendencēm Eiropas Savienībā un kopumā pasaulē, ar potenciālu paaugstināt Latvijas Republikas augstākās izglītības konkurētspēju starptautiskajā līmenī, pateicoties labi nodrošinātai materiāltehniskai bāzei un kvalitatīvi izstrādātai studiju programmai. Izmaiņu pamatojums ir arī Augstskolu likuma 56. panta 3. daļas 1. punkts, kur noteikti gadījumi, kad studiju programmu īstenošanā iespējama svešvalodu lietošana un cita starpā noteikts, ka studiju programmas var īstenot Eiropas Savienības oficiālajās valodās, ja tās apgūst ārvalstu studējošie.

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Tikšanās tika organizēta kā attālināta telekonference, Valstī esošā ārkārtējā stāvokļa dēļ, kas tika izsludināts sakarā ar COVID-19 izplatības risku.

Tikšanās reizē ar LLU vadības pārstāvjiem piedalījās Studiju prorektors A. Laizāns un Studiju centra vadītāja S.Sproģe. LLU pārstāvji tika informēti par Akadēmiskās informācijas centrā (turpmāk –AIC) saņemto un eksperta rīcībā esošo informāciju

par izmaiņu nepieciešamību. LLU apliecināja šo izmaiņu aktualitāti. Turpmāk tikšanās laikā tika pārrunāti jautājumi par:

- veicamo izmaiņu nepieciešamību;
- LLU kopējo stratēģiju attiecībā uz studiju programmas īstenošanu angļu valodā;
- VMF līdzšinējo pieredzi darbā ar ārvalstu studējošajiem;
- mācībspēku un potenciālo studentu angļu valodas zināšanu novērtēšanu;
- plānotajiem pasākumiem studējošo skaita turpmākai nodrošināšanai;
- VMF studiju programmas angļu valodā īstenošanai nepieciešamo pasniedzēju un studējošo papildu prasmju nodrošināšanas pasākumiem.

Pēc sniegtās informācijas saņemtas izsmeļošas atbildes uz augstākminētajiem jautājumiem. Uzsverot Universitātes iesaistīšanos šīs programmas īstenošanā un argumentējot programmas realizāciju angļu valodā, kā arī koda maiņas nepieciešamību.

LLU vadība uzsvēra nepieciešamību īstenot veterinārmedicīnas programmu angļu valodā ārvalstu studentiem, kā vienu no LLU attīstības stratēģiskajiem virzieniem. Pamatojot to ar labvēlīgu ģeoekonomisko situāciju, un augstu ārvalstu studentu interesi. Kā apliecinājums sekmīgai programmas turpmākajai norisei, tika minēta veiksmīga iepriekšējo piecu gadu pieredze programmas īstenošanā, gan attiecībā uz pietiekamu studējošo skaitu, studentu angļu valodas zināšanām un to novērtēšanas sistēmu, gan kursu docētāju ieinteresētību un motivāciju, ko LLU ir panākusi ar dažādiem veicināšanas pasākumiem, kā arī piedāvājot pasniedzējiem apgūt angļu valodu LLU rīkotajās bezmaksas apmācībās.

Eksperta tikšanās laikā ar studiju virziena un programmas vadību piedalījās VMF dekāns K. Kovaļenko, kas ir arī studiju programmas direktors.

Tikšanās laikā tika pārrunāti jautājumi:

- par fakultātes līdzšinējo pieredzi šīs studiju programmas nodrošināšanā angļu valodā;
- par programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku pieredzi docējot kursus angļu valodā un prakses nodrošināšanas iespējām ārvalstu studentiem;
- jautājums par obligāto studiju kursu (Civīlā aizsardzība un Vides aizsardzība) integrēšanu studiju programmā saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta noteikumu Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" 34. punkta prasībām.

Programmas direktora un fakultātes dekāna sniegtās atbildes bija saskaņā ar LLU vadības teikto, apliecinot fakultātes veiksmīgo iepriekšējo pieredzi īstenojot Veterinārmedicīnas studijas angļu valodā, kā arī mācībspēku gatavību nodrošināt studiju kursus svešvalodā atbilstošā līmenī. Dekāns izskaidroja, kā studiju programmā atbilstoši Augstskolu likuma 56. panta trešās daļas 1. punktam saistībā ar valsts valodas apguvi ārvalstu studējošajiem, tiek integrēts latviešu valodas studiju kurss, norādot, ka programmas plānā tiek piedāvāti divi latviešu valodas kursi, kas notiek 1. un 2. semestrī. Proti, latviešu valodas pirmo daļu ārvalstu studenti apgūts studiju kursa "Profesionālā angļu valoda" – 2KP vietā, otrā daļa tiek piedāvāta kā brīvās izvēles kurss.

Attiecībā uz obligāto studiju kursu “Civilā aizsardzība” un “Vides aizsardzība” iekļaušanu studiju programmas saturā tika norādīts, ka šie kursi netiek piedāvāti kā atsevišķi studiju kursi, tomēr, tie ir integrēti citos studijuursos, kā attiecīgo kursu daļas. Sniegtā atbilde nesniedza pārliecību, ka šādi tiek nodrošināta atbilstība Civilās aizsardzības likumā, Vides aizsardzības likumā un Ministru kabineta 2017. gada 5. decembra noteikumos Nr.716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” noteiktās prasības. Eksperta tikšanās laikā ar mācībspēkiem piedalījās docente A. Mālniece, As. Prof. M. Terentjeva, As. Prof. G.Pētersons, viesdocents A. Vekšins un vieslektore A.Freiberga. Tikšanās laikā tika pārrunāti jautājumi:

- par mācībspēku pieredzi un izaicinājumiem lasot studiju kursus angļu valodā;
- par pieejamajiem bibliotēkas resursiem angļu valodā (gan pasniedzējiem, gan studentiem).

Visu mācībspēku sniegtās atbildes bija pārliecinošas un norādīja uz pozitīvu pieredzi realizējot veterinārmedicīnas programmu angļu valodā, uz mācībspēku atbilstošām angļu valodas zināšanām, kas savā laikā dažiem mācībspēkiem tika uzlabotas izmantojot LLU piedāvātos profesionālās izaugsmes veicinošos pasākumus (bezmaksas svešvalodu kursus). Savās atbildēs mācībspēki īpaši uzsvēra ārvalstu plūsmas veterinārmedicīnas programmas pozitīvo ietekmi uz pasniedzēju profesionālo izaugsmi, ko sekmē augsti motivētie ārvalstu studenti aktīvi diskutējot ar pasniedzējiem par lekcijās pārrunātajām tēmām un mudinot mācībspēkus nemitīgi pilnveidot savas zināšanas izmantojot jaunāko periodiku. Turklāt visi aptaujātie mācībspēki pozitīvi novērtēja LLU bibliotēku, un tās resursus, kas ir pieejami ārvalstu studējošiem un ir pietiekami programmas kursu apguvei.

Vizītes noslēgumā VMF vadības pārstāvji K. Kovaļenko, L. Tītmane un mācībspēki tika informēti par vizītes gaitu, eksperta secinājumiem pēc klātienēs vizītes, kā arī īstermiņa rekomendācijām, kuras LLU jāizpilda līdz Studiju kvalitātes komisija pieņem lēmumu par izmaiņu pieļaujamību.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstības normatīvo aktu prasībām

Pieteiktās izmaiņas skar studiju programmas koda izmaiņas un programmas īstenošanas valodu papildināšanu ar angļu valodu. Veterinārmedicīnas programmas akreditācijas laikā 2013. gadā atbilstoši tā laika spēkā esošajiem MK noteikumiem Nr. 990, otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmai “Veterinārmedicīna” kods bija 42640. Savukārt, saskaņā ar šobrīd spēkā esošajiem 2017. gada 13. jūnija MK . noteikumiem Nr. 322 «Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju» otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmai, īstenojamai pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves ar studiju ilgums pilna laika studijās vismaz pieci gadi, šī programma atbilst izglītības klasifikācijas kodam 49640.

Attiecībā uz programmas īstenošanas valodu papildināšanu ar angļu valodu, pieteiktās izmaiņas saskan ar Augstskolu likuma 56. panta 3. daļu – studiju

programmas īstenošana kādā no ES oficiālajām valodām. Gatavību uzsākt apmācību angļu valodā formāli pietiekami pamato iesniegtais apliecinājums par visu mācību procesā iesaistīto mācītspēku angļu valodas zināšanām vismaz B2 līmenī (atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi”). Par angļu valodas atbilstošu zināšanu līmeni varēja pārliecināties tikai no VMF sniegtās informācijas akadēmiskā personāla CV veidā, taču klātienēs sarunā vadība un mācītspēki norādīja uz nelielām svešvalodas problēmām programmas realizācijas pirmajos gados, uzsverot, ka šobrīd, pēc pieciem programmas īstenošanas gadiem visiem iesaistītajiem docētājiem zināšanas ir atbilstošas. Papildus LLU nodrošina angļu valodas kursus mācītspēkiem kvalifikācijas celšanai, kā arī veic iekšējo angļu valodas zināšanas pārbaudi, programmā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek piemēroti dažādi veicinošie pasākumi, kas motivē jaunos fakultātes doktorantus uzsākt akadēmiskās gaitas, nodrošinot fakultātes un arī šīs programmas ilgtspējīgu attīstību.

Studiju kursu apraksti angļu valodā sagatavoti apmierinošā līmenī. Tulkošanu veica mācītspēki patstāvīgi, atsevišķi tika veikta angļu valodas korekcija.

Studiju kursu aprakstos literatūras avoti ir pietiekamā daudzumā un atbilstoši kursu specifikai un saturam. Tomēr rūpīgi tika konstatētas dažas nepilnībasursos izmantojamās obligātās literatūras sadaļā - vairākosursos sākumā minētas mācību grāmatas latviešu valodā, kas ņemot vērā ārvalstu studentu latviešu valodas zināšanas, īpaši pirmajā semestrī, raisa jautājumu par šīs literatūras lietderīgumu studiju procesā.

Kā otru svarīgu, un diskusijās ar programmas vadītāju apspriesto jautājumu, var minēt studiju kursu Civilās aizsardzības un Vides aizsardzības integrēšanu studiju programmā.

Ministru kabineta 2014.gada 26.augusta noteikumu Nr.512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” 34. punkta prasības nosaka, ka “profesionālajā programmā ietver arī Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības”. 2017. gada 5. decembra Ministru kabineta noteikumos Nr.716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” 3. un 4. punktos rakstīts: “Civilās aizsardzības kursa apjoms ir ne mazāks kā 1 kredītpunkts”; Vides aizsardzības likumā 42.pantā minēts, ka “Augstskolu un koledžu visu studiju programmu obligātajā daļā iekļauj vides aizsardzības kursu”.

Izpētot VMF iesniegto dokumentāciju nebija skaidra un pārskatāma doto priekšmetu tēmu izklāsta, kas varētu apgrūtināt šo priekšmetu apgūšanas kontroli, līdz ar to nav skaidrības par likumā norādīto prasību izpildes kontroli. Tika minēts, ka šo divu kursu atsevišķās tēmas ir integrētas divos studijuursos - Veterinārā darba organizācija un Dzīvnieku, vides higiēna. Kas var radīt studentiem šajos priekšmetos sarežģītību, proti, Civilās aizsardzības un Vides aizsardzības tēmu nesekmīga apgūšana ietekmēs studiju kursus kur šie jautājumi (tēmas) ir integrēti. Bažas par šo stratēģiski svarīgo kursu nepilnīgu integrāciju studiju programmā radīja arī klātienēs saruna ar VMF fakultātes dekānu. Radās iespaids, ka šo kursu tēmas nav īsti atrodamas mācību plānā,

kas uzskatāms kā trūkums, kas varētu radīt problēmas iesniegto grozījumu apstiprināšanā.

Secinājumi

Balstoties uz augstāk minēto analīzi un LLU sniegto informāciju, var secināt, ka LLU jau šobrīd ir pieredze studiju programmas īstenošanā angļu valodā. Kopumā LLU ir gatavi studiju procesu īstenot arī angļu valodā, tomēr, lai pilnveidotu studējošajiem sniegto informāciju par studiju kursu saturu, nepieciešams pilnveidot izstrādātos studiju kursus. Lai viennozīmīgi varētu apliecināt, ka studiju programmas atbilst ārējam normatīvajam regulējumam, nepieciešams izpildīt eksperta sniegto īstermiņa rekomendāciju.

Rekomendācijas

Eksperts rekomendē apstiprināt studiju programmas Veterinārmedicīna koda izmaiņas un programmas īstenošanas valodu papildināšanu ar angļu valodu, **ja tiks izpildītas turpmāk norādītās īstermiņa rekomendācijas.**

Līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei:

- Nodalīt kursus Civilā aizsardzība un Vides aizsardzība no citiem kursiem, izveidojot divus vai vienu atsevišķu studiju kursu.

Līdz jaunajam mācību gadam:

- Studiju kursu aprakstos angļu valodā pārstrādāt kursā izmantojamās obligātās literatūras sarakstus, aizvietojo ar mācību grāmatas latviešu valodā ar kursa saturam atbilstošo literatūru angļu valodā.

Zbigņevs Marcinkevičs

Datums: 2020. gada 24.aprīlis